

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Права На Жертвите – По Държави](#) > 1 - Моите права като жертва на престъпление

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентния орган (напр. полицията, прокуратурата) след престъплението, но преди дори да съм съобщил за неговото извършване?

- как да съобщите за престъплението
- подпомагане и подкрепа на жертвите
- лична защита
- правна помощ и съвети
- компенсация
- услуги за устен и писмен превод
- посредничество
- възстановяване на разходи

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Съгласно българският Закон за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления, този закон урежда условията и реда за подпомагане и финансова компенсация от държавата на пострадали от престъпления български граждани или граждани на държави - членки на Европейския съюз. При условията и по реда на този закон подпомагане и финансова компенсация могат да получат и чужди граждани в случаите, предвидени в международен договор, по който Република България е страна. Целта на закона е да бъде призната и гарантирана защитата на правата и законните интереси на пострадали от престъпления.

Ако съобща за престъпление, каква информация ще получавам?

Органите на Министерството на вътрешните работи, следователите и организациите за подкрепа на пострадали незабавно уведомяват пострадалите за:

1. възможностите им за достъп до медицинска помощ, за организациите, към които могат да се обърнат за безплатна психологическа помощ и подкрепа, както и за всякакъв вид специализирана помощ, които могат да получат;
2. правото им на правна помощ, органите, към които могат да се обърнат за упражняването му, условията и реда за предоставяне на безплатна правна помощ;
3. органите, пред които може да бъде подаден сигнал за извършеното престъпление, процедурите след подаване на сигнала и възможностите за действие на пострадалите при условията и реда на тези процедури;
4. органите, пред които може да бъде подаден сигнал при нарушаване на правата им от компетентния орган, действащ в рамките на наказателното производство;
5. правата им в наказателния процес и възможностите за участието им в него;
6. органите, към които могат да се обърнат, за да получат защита за себе си и своите близки, условията и реда за получаване на такава защита;
7. органите, към които могат да се обърнат, за да получат финансова компенсация от държавата,

условията и реда за получаването ѝ;

8. възможностите за защита на правата и интересите им, ако са чужди граждани, пострадали от престъпления на територията на Република България;

9. възможностите за защита на правата и интересите им, ако са пострадали от престъпления на територията на друга държава, и към кои органи могат да се обърнат в тези случаи.

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

При уведомяването за правата на пострадалите компетентните органи се съобразяват със състоянието им, включително с възрастта им. Уведомяването се извършва по ясен и разбираем начин, устно или писмено чрез формуляр по образец, на език, който пострадалите разбират. За уведомяването се изготвя протокол по образец, в два еднообразни екземпляра, които се регистрират по установения в съответния орган или организация за подкрепа на пострадали ред. Единият екземпляр от протокола и формулярът се връчват на пострадалия.

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разбирам и да бъда разбиран (ако съм дете; ако имам увреждане)?

При уведомяването за правата на пострадалите компетентните органи се съобразяват със състоянието им, включително с възрастта им. Уведомяването се извършва по ясен и разбираем начин, устно или писмено чрез формуляр по образец, на език, който пострадалите разбират.

Услуги за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Кой оказва подкрепа на жертвите на престъпления?

Безплатната психологическа консултация и помощ се предоставят на пострадалите от специалисти - психолози от организациите за подкрепа на пострадали, съобразно нуждите на пострадалия и психологическото му състояние. Организациите за подкрепа на пострадали и всички други юридически лица, които при изпълнение на своята дейност контактуват с пострадали от престъпления, са длъжни да им оказват практическа помощ. Практическата помощ се изразява в разполагането на видно място на съответни информационни табла и други материали за правата на пострадалите от престъпления по този закон, в създаването на спокойна и благоприятна среда при осъществяването на контакта с тях, в предоставянето на информация относно риска от вторично и повторно виктимизиране, от сплашване или отмъщение, както и в предоставяне на съвети относно предотвратяването им. Организациите за подкрепа на пострадали осигуряват подслон или друго подходящо временно настаняване на пострадалите от престъпления, за които е налице непосредствен риск от вторично и повторно виктимизиране, сплашване и отмъщение.

Полицията ще ме насочи ли автоматично към услуги за подпомагане на жертвите?

Органите на Министерството на вътрешните работи, следователите и организациите за подкрепа на пострадали незабавно уведомяват пострадалите за възможностите им за достъп до медицинска помощ, за организациите, към които могат да се обърнат за безплатна психологическа помощ и подкрепа, както и за всякакъв вид специализирана помощ, които могат да получат.

По какъв начин се защитава неприкосновеността на личния ми живот?

Целта на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления е да бъде призната и гарантирана защитата на правата и законните интереси на пострадалите от престъпления.

Трябва ли да съобщя за извършването на престъпление преди да получа възможност за

достъп до подпомагане на жертвите?

Сигнал за извършеното престъпление следва да бъде подаден до органите на Министерство на вътрешните работи, на тел. 112 или в най-близкото Районно управление „Полиция“ или Полицейски участък. Когато сте пострадал от престъпление или сте станал свидетел на такова, следва да подадете сигнал и до прокуратурата. Сигнал може да бъде подаден и до организациите за подкрепа на пострадали от престъпления, които от своя страна предоставят необходимата информация правата, включително в хода на наказателното производство, както и възможностите за достъп до подпомагане.

Лична защита, ако съм в опасност

Какви видове защита са на разположение?

Организациите за подкрепа на пострадали осигуряват подслон или друго подходящо временно настаняване на пострадали от престъпления, за които е налице непосредствен риск от вторично и повторно виктимизиране, сплашване и отмъщение. Подслонът или друго подходящо временно настаняване се осигурява за срок до десет дни въз основа на молба на пострадалия от престъпление.

Кой може да ми предложи защита?

По предложение на прокурора със съгласие на пострадалия или по искане на пострадалия съответният първоинстанционен съд може да забрани на обвиняемия:

1. да доближава непосредствено пострадалия;
2. да осъществява контакт с пострадалия под каквато и да е форма, включително по телефон, чрез електронна или обикновена поща и факс;
3. да посещава определени населени места, райони или обекти, в които пострадалият пребивава или посещава.

Съдът уведомява пострадалия за възможността да бъде издадена Европейска заповед за защита.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на извършителя на престъплението?

Пострадалите от престъпления имат право на индивидуална оценка. Целта на оценката е да определи физическото и психическото състояние на пострадалия в резултат на извършеното престъпление и да установи наличието на специфични нужди от специална защита в хода на наказателното производство.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на системата за наказателно правосъдие (по време на разследването и съдебния процес)?

При нарушаване на правата на пострадалия от компетентния орган, действащ в рамките на наказателното производство, пострадалият може да подаде сигнал, както следва:

- до наблюдаващия досъдебното производство прокурор;
- пред прокурор от горестоящата прокуратура в рамките на досъдебното производство;
- пред компетентния съд, в съдебната фаза на наказателното производство.

Каква защита се предлага за особено уязвимите жертви?

Правата и защитата на пострадали от престъпления е уредена по реда на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления и специалната защита за особено уязвимите жертви се прилага по реда на Наказателно-процесулният кодекс и специалните закони, действащи на територията на Република България. Задължително се прави индивидуална оценка на пострадалия, когато пострадалият е дете или лице с увреждания. Целта на оценката е да определи физическото и психическото състояние на пострадалия в резултат на извършеното престъпление и да установи наличието на специфични нужди от защита в хода на наказателното производство.

Не съм пълнолетен — имам ли специални права?

Правата и защитата на пострадалите от престъпления е уредена по реда на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления и специалната защита за особено уязвимите жертви се прилага по реда на Наказателно-процесулният кодекс и специалните закони, действащи на територията на Република България.

Член на семейството ми е починал вследствие на престъпление — какви са правата ми?

При условията и по реда на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления подпомагане (безплатна психологическа, правна и практическа помощ) могат да получат пострадали и членовете на тяхното семейство, претърпели имуществени и неимуществени вреди от престъпления от общ характер, а финансова компенсация - пострадали, претърпели имуществени вреди от следните престъпления:

1. тероризъм; умишлено убийство; опит за убийство; умишлена тежка телесна повреда; блудство; изнасилване; трафик на хора;
2. престъпления, извършени по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група;
3. други тежки умишлени престъпления, от които като съставомерни последици са настъпили смърт или тежка телесна повреда.

Член на семейството ми е жертва на престъпление — какви са правата ми?

Виж предходния въпрос!

Мога ли да получа достъп до услугите по медиация? При какви условия? Ще бъда ли в безопасност по време на медиацията?

В Република България действа Закон за медиацията, според който предмет на медиация могат да бъдат граждански, търговски, трудови, семейни и административни спорове, свързани с права на потребители, и други спорове между физически и/или юридически лица, включително и когато са презгранични.

Къде мога да намеря закона, в който са посочени моите права?

Законът за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления подпомагане, Наказателно-процесулният кодекс и другите специални закони, уреждащи правата на пострадалите на престъпления могат да бъдат намерени на интернет-страницата на Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления - <http://www.compensation.bg/>.

■ Последна актуализация: 04/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.